

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.V.20.259/2017/7.

**A tanács tagjai:**

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

**A felperes:**

...

**A felperes képviselője:**

dr. Tóth Tamás Zsolt ügyvéd

**Az alperes:**

...

**Az alperes képviselője:**

dr. Meszlényi Mária ügyvéd

**A per tárgya:**

vállalkozói díj megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

felperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Gyulai Törvényszék 2.Gf.25.458/2016/5.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Szarvasi Járásbíróság 1.P.20.194/2015/42.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 487.200 (négy száznyolcvanhétezer-kétszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A ... Kft. a 2011. szeptember 1. napján kötött bér munka kooperációs megállapodás alapján az alperes megrendelésére férfi ingeket és női

blúzokat gyártott. Az alperes a 2011. május 11. napján létrejött bérleti szerződés alapján 17 db gépet, majd a bér munka teljesítése érdekében további 7 db gépet ingyenesen a ... Kft. használatába adott azzal, hogy a nevezett társaság a gépeket a bér munka befejezésével egyidejűleg visszaszállítja. A ... Kft. a bér munka kooperációs megállapodás alapján a megrendeléseket 2011 decemberének végéig folyamatosan teljesítette.

- [2] A ... Kft. a felekkel 2011. december 19. napján kötött engedményezési szerződésben az alperessel szemben fennálló - elismert - 2.896.250 forint összegű követelését a felperesre ruházta át, és az alperes kötelezettséget vállalt a követelésnek a felperes részére való megfizetésére.
- [3] A ... Kft. 2012 januárjának első napjaiban a megrendelés teljesítését félbehagyta, és a kiszabásra került, de el nem készített termékeket 8 db géppel együtt visszaszállította az alperesnek, míg a birtokában lévő további 16 db gépet a felperesnek adta át. Az alperes 2012 januárjában több alkalommal is tárgyalt - az időközben felszámolás alá került - ... Kft.-vel a gépek visszaszolgáltatásáról, és bár a felszámoló ahhoz hozzájárult, a felperes a gépeket nem volt hajlandó kiadni. Az alperes erre tekintettel birtokvédelmi eljárást is kezdeményezett, de a jegyző a birtokvédelmi kérelmét elutasította.

#### **A kereseti kérelem, a viszontkereseti kérelem és a felek védekezése**

- [4] A felperes keresetében 2.896.250 forint és annak 2011. december 19. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [5] Az alperes érdemi ellenkérelmében - a beszámítási kifogására figyelemmel - a kereset elutasítását kérte. Beszámítani kívánt követelésként jelölte meg a felperes birtokában lévő gépeknek a kereseti követeléssel egyező mértékű használati díját.
- [6] Az alperes módosított viszontkeresetében 2.080.630 forint és annak 2011. november 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte a felperes kötelezését. Ebből a beszámítási kifogás mértékét meghaladó használati díj összegét 1.579.270 forintban, a gépek ki nem adása miatt követelt kártérítés összegét 501.300 forintban határozta meg.
- [7] A felperes ellenkérelmében - a viszontkereset előterjesztésének a Pp. 147. § (1) bekezdésében írt feltételei hiányára, és annak késedelmes előterjesztésére hivatkozással - a viszontkereset érdemi tárgyalás nélküli elutasítását kérte.

#### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [8] Az elsőfokú bíróság - a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban meghozott - ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 1.975.798 forintot és annak 2015. november 1. napjától járó késedelmi

kamatát, míg ezt meghaladóan a viszontkereset elutasította. Mindenekelőtt utalt arra, hogy a felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 329. § (1) bekezdése a 397. § (2) bekezdése alapján az alperes tulajdonában lévő, és a vállalkozási szerződés következtében a jogelődjének birtokába került eszközökön jogszerűen gyakorolhatta a törvényes zálogjogát. Ennélfogva a 2011 szeptemberében kölcsön címén átadott gépeken a ... Kft., s így a felperes zálogjoga is fennállt, a korábban kötött bérleti szerződés alapján átadott gépekre azonban a zálogjog nem terjedt ki. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezért a felperes a kölcsön címén a ... Kft. birtokába került gépeket jogosult volt a peresített díjkövetelése kiegyenlítéséig visszatartani, és azok után használati díj fizetésére sem lenne köteles. Figyelembe kellett venni ugyanakkor azt, hogy az alperes 2012. március 1. napján a felperes számára a teljesítést felajánlotta oly módon, hogy a kereseti követelés összegét ügyvédi letétbe helyezi, és a letéteményes a letét összegét a gépek visszaszállítása esetén fizeti ki. Minthogy a felperes a felajánlott teljesítést nem fogadta el, 2012. április 1. napjától azon gépek kapcsán is használati díjfizetési kötelezettség terheli, amelyekre fennállt a törvényes zálogjoga. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek a bérleti szerződéssel érintett gépek birtoklására jogalapja nem volt, és mivel az alperes 2012. január 10. napján felszólította őt azok kiadására, ezért rosszhiszemű jogcím nélküli birtokossá vált. A felperes ugyan vitatta az alperes tulajdonjogát, de ... tanúvallomása, a bérleti szerződés és a szállítólevelek tartalma is alátámasztotta, hogy az alperes a gépek tulajdonosa. Annak ellenére továbbá, hogy a bérleti szerződés szerződő félként a ... Kft.-t, és nem a ... Kft.-t tüntette fel, az utóbbi társaság bérlői minőségét ... tanúvallomásán kívül igazolta, hogy a szerződésen a bélyegzője szerepelt, és a neki járó bér munkadíjba számították be a gépek 2011. novemberi és decemberi bérleti díját. Az elsőfokú bíróság a perbeli szakértői vélemény alapján megállapította azt is, hogy az alperes tulajdonában álló, és a felperes által birtokolt gépeket használták. Ez a tény a Ptk. 195. § (3) bekezdése alapján a felperes használati díjfizetési kötelezettségét a kölcsön címén és a bérleti szerződés alapján átadott gépek vonatkozásában is megalapozta. A használati díj mértékét az elsőfokú bíróság a szakvélemény alapján 4.370.688 forintban határozta meg, amelyet a kereseti követelésbe számított be, és a fennmaradó 1.474.438 forint megfizetésére a viszontkereset alapján kötelezte a felperest. A viszontkeresetnek megfelelően a felperest további 501.360 forint tekintetében is marasztalta, amely a ki nem adott, és jelenleg használhatatlan állapotú gépek szakértő által megállapított értéke. Miután ugyanis a ... Kft. a gépeket működőképes állapotban vette át, és azokat mind ő, mind pedig a felperes használta, a felperes köteles az alperest ez okból ért kár megtérítésére.

[9] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével

az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [10] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetének teljesítését és a viszontkereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a bíróságok megsértették a Pp. 206. § (1) bekezdését és a Pp. 221. § (1) bekezdését. Továbbra is hivatkozott arra, hogy hiányoztak a viszontkereset előterjesztésének a Pp. 147. § (1) bekezdésében megkövetelt feltételei. Megismételte, hogy az alperes a perben sem a gépek feletti tulajdonjogát, sem a ... Kft.-vel kötött bérleti szerződés létrejöttét nem tudta bizonyítani. Bizonyítatlan maradt az a tényállítása is, hogy a gépeket használta. A szakértő ilyen megállapítást nem tett, az elsőfokú bíróság erre iratellenesen hivatkozott. A felperes fenntartotta a szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételeit, és állította, hogy az nem felel meg az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII.31.) IRM rendelet (a továbbiakban: R.) rendelkezéseinek, és a szakértő elfogult volt. Szerinte a gépek értékére és használati díjára vonatkozó szakértői megállapításokat ezért nem lehetett volna figyelembe venni. Mivel pedig a Ptk. 329. § (1) bekezdése és 397. § (2) bekezdése alapján - amennyiben az alperes a tulajdonos - jogszerűen és jóhiszeműen tartja birtokában a ... Kft.-től átvett gépeket, és a zálogjogának fennállásáig azok elszállítását a Ptk. 429. § (2) bekezdése szerint megakadályozhatja, ezért vele szemben a Ptk. 195. § (3) bekezdése alapján használati díj- és kártérítési igény nem érvényesíthető. Érvelése értelmében, mivel az alperes a tulajdonjogát nem igazolta, a felelős őrzés Ptk. 196. § (1) bekezdésében írt szabályának megfelelően a tárolási költségeinek megtérítéséig zálogjog hiányában is visszatarthatta a gépeket.
- [11] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [12] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdése]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pontja].
- [13] A felperes a felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a

perbeli szakvélemény nem felel meg a R. rendelkezéseinek. Miután azonban konkrét jogszabályhelyet sem itt, sem a szakértő elfogultságával kapcsolatban nem jelölt meg, a jogerős ítélet ebben a körben nem volt felülvizsgálható.

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [15] A Kúria a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és érdemben vizsgálható okokból nem jogszabálysértő.
- [16] A keresettel és a viszontkeresettel érintett jogviszonyok közötti összefüggés mint a Pp. 147. § (1) bekezdése által meghatározott vagylagos anyagi jogi feltételek egyike az alperes számára lehetővé tette a viszontkereset előterjesztését. Azoknak a gépeknek az átadása, amelyek kapcsán az alperes használati díj- és kártérítési igényt érvényesített a felperessel szemben, részben a kereseti követelés alapjául szolgáló bér munka kooperációs megállapodás teljesítése érdekében, részben pedig az ugyanazon felek között korábban létrejött bérleti szerződés alapján történt. A viszontkereset általános és különös eljárásjogi feltételei sem hiányoztak, és az sem volt megállapítható, hogy az alperes a viszontkeresetét a per elhúzása érdekében késedelmesen terjesztette elő, ami annak érdemi tárgyalás nélküli elutasítását indokolta volna.
- [17] A Kúria a Pp. 206. § (1) bekezdésére alapított felülvizsgálati támadással kapcsolatban kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljárás bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH1996.506.). Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.).
- [18] A másodfokú bíróság által helyes indokainál fogva helyben hagyott elsőfokú ítélet indokolása ugyanakkor okszerűtlen bizonyítékmérlegelést nem tartalmazott. Az elsőfokú bíróság a felperes által vitássá tett tények, vagyis az alperes tulajdonjogának fennállta, az alperes és a ... Kft. közötti bérleti szerződés létrejötte és a felperes birtokába került gépek használatát illetően is nevesítette azokat a bizonyítékokat, amelyek értékelésével az ítéleti tényállás alapjául szolgáló következtetésekre jutott.
- [19] A felperes felülvizsgálati hivatkozásával szemben iratellenes megállapítást az elsőfokú bíróság a gépek használatával kapcsolatban sem tett. A szakértő ugyanis a személyes meghallgatása során nyilatkozott arról, hogy a gépeknél általa észlelt hibajelzés - figyelembe véve a használati utasítást - azt jelenti, hogy a perbeli gépeket használták (30. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2.

oldala). A Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítékmérlegelési szabály megsértése ezért nem volt megállapítható.

- [20] A perben eljáró bíróságok a Pp. 221. § (1) bekezdése által előírt indokolási kötelezettségüket is teljesítették. Az elsőfokú bíróság számot adott arról, hogy a jogvita eldöntése szempontjából releváns fenti tényeket mely bizonyítékok értékelésével állapította meg, a tanúvallomásoknak, az okiratoknak és a szakértői véleménynek miféle bizonyító erőt tulajdonított, mint ahogy arra is kitért, hogy milyen okból utasította el a felperes további (új szakértő kirendelése és egy gazdasági társaság megkeresése) iránti bizonyítási indítványait.
- [21] A másodfokú bíróság - amellet, hogy összefoglalta az ügy érdemét illetően kialakított, az elsőfokú bírósággal azonos jogi álláspontját, és kitért a felperes fellebbezésében foglaltakra - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján hagyta helyben. E törvényhely értelmében ha a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét indokai alapján hagyja helyben, a másodfokú ítélet indokolásában csupán erre a körülményre kell utalnia. Minthogy a másodfokú bíróság jogerős ítélete e törvényi követelménynek megfelelt, az indokolási kötelezettség elmulasztása a terhére nem állapítható meg (BH2002.275.II.).
- [22] A bíróságok a felülvizsgálati kérelemben is felhívott Ptk. 195. § (3) bekezdésének, 329. § (1) bekezdésének és 397. § (2) bekezdésének helyes alkalmazásával határoztak az alperes beszámítási kifogásáról és viszontkeresetéről. Miként azt az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazza, az alperes perben érvényesített követeléseinek megalapozottságának vizsgálatakor abból kell kiindulni, hogy a felperest mint az engedményezett vállalkozói díj követelés jogosultját a Ptk. 329. § (1) bekezdésére tekintettel, a Ptk. 397. § (2) bekezdése alapján a követelés biztosítására zálogjog illette meg az alperesnek azokon a vagyontárgyain, amelyek a vállalkozási szerződés (bérmunka kooperációs megállapodás) következtében kerültek az engedményező birtokába. Ebből következően a zálogjog a korábban kötött bérleti szerződés alapján átadott gépekre nem terjedt ki, az kizárólag a bérmunka kooperációs szerződés teljesítése érdekében ingyenesen, voltaképpen haszonkölcsön jogcímén az engedményező birtokába került gépek tekintetében illette meg a felperest. Helytálló volt ugyanakkor a bíróságoknak az a jogi következtetése is, hogy mivel a felperes az alperes által felajánlott teljesítést nem fogadta el, a törvényes zálogjogára hivatkozással azoknak a gépeknek a kiadását sem tagadhatta meg, amelyek a bérmunka kooperációs megállapodás következtében kerültek a jogelődje birtokába. Miután pedig az alperes eredménytelenül szólította fel a gépek kiadására, rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosnak kellett tekinteni, és a Ptk. 195. § (3) bekezdése alapján, a birtokában tartott gépek használatára figyelemmel használati díjfizetési kötelezettség terhelte, és kártérítésként köteles volt megfizetni a gépeknek a

szakértő által megállapított értékét.

- [23] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

## **Záró rész**

- [24] A Kúria a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésére tekintettel kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes részéről felmerült - az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló - felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [25] A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § értelmében az állam viseli.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [27] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 274. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2018. március 1.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó  
bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró